

БІБЛІОТЕКА
ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І. ФРАНКА

Валерій Шевчук

до 75-річчя від дня народження
до 75-річчя від дня народження

інформаційний список літератури

Укладач: ©А. І. Мартинюк

Житомир 2014

Лише культура може стати плеканням духовного зерна, необхідного для творення духовного хліба, від якого можемо віднайти кожен у собі і всі разом у народі, в якому судилося нам народитися, світло світу, котре й учинить нас повновартісними людьми без комплексів меншовартості та пригнобленості.

Валерій Шевчук

Шевчук Валерій Олександрович народився 20 серпня 1939 р. у родині шевця в Житомирі. Після закінчення в 1956р. школи хотів стати геологом, але, розчарувавшись у геології, поїхав до Львова вступати в Лісотехнічний інститут. Не вступив і повернувся додому. Працював при ремонті Житомирського сільськогосподарського інституту будівельним підсобником. У цей період захоплювався вивченням літератури, зокрема української. Особливе враження справили на майбутнього письменника книга Д. Багалія «Григорій Сковорода – український мандрований філософ» і твори І. Франка, що, за висловом самого Шевчука, «встановило основи мого світогляду. Я почав розуміти й вивчати українську літературу за методологією І. Франка, а Г. Сковорода став для мене учителем життя».

У 1957 р. В. Шевчук закінчив технічне училище і був відправлений на роботу на бетонний завод. У 1958р. він вступив на історико-філософський факультет Київського університету. Навчаючись, налагодив стосунки з літературними студіями: «Січ» (студія імені В.Чумака) і «Молодь», писав вірші, з 1960р. почав писати новели.

У 1961 р. В. Шевчук дебютував оповіданням «Настунька» про Т. Шевченка в збірнику «Вінок Кобзареві», що вийшов у Житомирі. Навесні 1961 р. літературна студія «Січ» видала стінну газету «Заспів», в якій було надруковано оповідання В. Шевчука «Щось хочеться» (пізніша назва «Кілька хвилин до вечора» – збірка «Долина джерел»). На те оповідання був гострий відгук в університетській газеті «За радянські кадри». За газету «Заспів», де був намальований Т. Шевченко із зеленими вусами, Шевчука хотіли вигнати з університету,

тягали до КДБ, допитували, але виключили художника, який малював ту газету.

У 1961 р. В. Шевчук написав 18 коротких новел і першу статтю «С. Васильченко в Коростишівській семінарії» для житомирського збірника, наступного року написав 20 новел, частину з яких надрукував переважно в журналах «Вітчизна» та «Літературна Україна». Деяким з них судилося бути перекладеними іншими мовами, а одна – «Вона чекає його, чекає» – була навіть пізніше екранізована (І. Жилком як студентська робота).

Після закінчення університету В. Шевчук був відправлений до Житомира власним кореспондентом газети «Молода гвардія». В листопаді був взятий до армії, служив у Мурманській області. В армії знову почав писати вірші, не припиняючи роботи над прозою.

Повернувся додому у 1965 р. саме в той час, коли почалися масові політичні арешти серед української інтелігенції, був у кінотеатрі «Україна», протестуючи проти масових репресій. У вересні влаштувався в науково-методичний відділ музеєзнавства, який містився в Києво-Печерській лаврі (враження від цієї роботи відбилися в повісті «Голуби під дзвіницею»).

У 1966 р. закінчив повість «Середохрестя», в якій відбив враження від студентського життя. Арештували його брата, тому Валерій змушений був звільнитися з роботи (причиною арешту брата було те, що він вирішив набрати в друкарні й відбити для себе як пам'ятку часу статтю про процес над Погружальським. За це брат дістав п'ять років концтабору суворого режиму).

У 1967р. вийшла книжка «Серед тижня». В. Шевчук став членом Спілки письменників України.

У 1969р. написав повість «Золота трава» (надрукована в 1984 р.) і перший варіант повісті «Мор», до якої повернувся в 1980 р. і зробив остаточну редакцію в 1983 р. Писав історичні й фольклорно-фантастичні оповідання, статті, вийшла книжка «Вечір святої осені».

У важкі сімдесяті роки твори письменника майже не друкували, тому він змушений був писати «для себе». Протягом 1979–1999 рр. В. Шевчук видав книги: «Крик півня на

світанку» (1979), «Долина джерел» (1981), «Тепла осінь» (1981), «На полі смиренному» (1983), «Дім на горі» (1983), «Маленьке вечірнє інтермеццо» (1984), «Барви осіннього саду» (1986), «Три листки за вікном» (1986), «Камінна луна» (1987), «Птахи з невидимого острова» (1989), «Дзигар одвічний» (1990), «Дорога в тисячу років» (1990), «Панна квітів» (1990), «Із вершин та низин» (1990), «Стежка в траві. Житомирська сага» (у 2 т., 1994), «У череві апокаліптичного звіра» (1995), «Козацька держава. Етюди до історії українського державотворення» (1995), «Око прірви» (1996), «Жінка-змія» (1998), «Юнаки з вогненної печі» (1999), «Біс плоті» (1999) та ін.

У 1986 р. В. Шевчуку присвоєне звання «Заслужений діяч польської культури», наступного року він був удостоєний Шевченківської премії за роман «Три листки за вікном».

З 1988 р. В. Шевчук – ведучий історичного клубу «Літописець» при Спілці письменників України. У 1999 р. нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого V ст.

На сьогоднішній день В. Шевчук – викладач Київського національного університету ім. Т. Шевченка, ведучий історико-суспільних циклових річних програм Українського радіо: «Козацька держава», «Київ, культурний і державний», «Загадки і таємниці української літератури», «Цікаве літературознавство».

В. Шевчук лауреат Державної премії України ім. Т. Шевченка, премії фонду Антоновичів, літературних премій ім. Є. Маланюка, О. Пчілки, О. Копиленка, І. Огієнка, премії в галузі гуманітарних наук «Визнання» (2001). Він є автором близько 500 наукових і публіцистичних статей з питань історії літератури, дослідником і перекладачем сучасною українською мовою творів давньоукраїнської літератури.

«Історія і сучасність, – стверджує письменник, – неподільні. І не тільки тому, що все виростає з минулого. Змінюються соціальні обставини, і людина стає в них іншою. Але, як і багато років тому, сьогодні хвилюють її одвічні проблеми – пошуки істини, шляхів людського самоствердження. Духовний світ людини, її вчинки, жага пізнання врешті стають частиною, з якої складається картина життя, його руху вперед...».

29 листопада 2011 року в Інституті філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка була започаткована премія Валерія Шевчука – українська літературна премія, творча відзнака за кращу книгу прози, видану українською мовою за попередній календарний рік, яка вручається щороку на спеціальній урочистій церемонії в Інституті філології та журналістики Житомирського державного університету.

Твори Валерія Шевчука

1. **Збірник козацьких літописів.** Густинський, Самійла Величка, Грабянки / [упоряд., пер.: В. Крекотень, В. Шевчук, Р. Іванченко]. – К. : Дніпро, 2006. – 967, [11] с. : ілюстр., фотогр., портр.
2. **Корені та парості :** укр. генеалогікон / упоряд. Валерій Шевчук. – К. : Либідь, 2008. – 470, [1] с. : ілюстр.
3. **Шевчук В.** Вибрані твори : роман-балада, оповідання / Валерій Шевчук. – К. : Дніпро, 1989. – 524, [2] с.
4. **Шевчук В.** Біс плоті : іст. повісті / Валерій Шевчук. – К. : Твім інтер, 1999. – 355, [2] с.
5. **Шевчук В.** Дім на горі : роман-балада / Валерій Шевчук. – К. : Рад. письм., 1983. – 485, [2] с.
6. **Шевчук В.** Долина джерел : оповідання / Валерій Шевчук. – К. : Рад. письм., 1981. – 239, [1] с.
7. **Шевчук В.** Дорога в тисячу років : роздуми, ст., есе / Валерій Шевчук. – К. : Рад. письм., 1990. – 408, [3] с.
8. **Шевчук В.** Із вершин та низин : кн. цікавих фактів із історії укр. л-ри / Валерій Шевчук. – К. : Дніпро, 1990. – 445, [1] с. – (Цікаве літературознавство).

9. **Шевчук В.** Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення, XVI-XVIII ст. [У 2 кн.]. Кн. 1 / Валерій Шевчук. – К. : Грамота, 2007. – 717, [1] с.

10. **Шевчук В.** Місячний біль / Валерій Шевчук // Сучасна фантастична повість / [редкол.: В. О. Шевчук та ін.]. – К. : Молодь, 1989. – С. 305-384.

11. **Шевчук В.** Мор : фантаст. повісті / Валерій Шевчук. – Л. : Піраміда, 2004. – 317 с.

12. **Шевчук В.** Муза Роксоланська. Українська література XVI-XVIII ст. : у 2 кн. / Валерій Шевчук. – К. : Либідь, 2004-2005. – 2 кн.

13. **Шевчук В.** На березі часу. Мій Житомир. Світ перед очима. Пошкілля : автобіогр. оповідь-есе / Валерій Шевчук. – Л. : Сполом, 2009. – 478 с.

14. **Шевчук В.** На березі часу. Мій Київ. Входи́ни : автобіогр. оповідь-есе / Валерій Шевчук. – К. : Темпора, 2002. – 264, [5] с. : фотогр.

15. **Шевчук В. О.** Просвічений володар. Іван Мазепа як будівничий Козацької держави і як літературний герой / Валерій Шевчук. – К. : Либідь, 2006. – 459, [3] с. : ілюстр.

16. **Шевчук В.** Птахи з невидимого острова : повісті / Валерій Шевчук. – К. : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2012. – 381, [2] с. – (Перлини сучасної літератури).

17. **Шевчук В.** Роман юрби. Хроніка «безперспективної» вулиці (1972-1991) / Валерій Шевчук. – К. : Пульсари, 2009. – 622 с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

18. **Шевчук В.** Сон сподіваної віри : гот.-притч. проза / Валерій Шевчук. – Л. : Піраміда, 2007. – 414, [1] с.

19. **Шевчук В.** Срібне молоко : [роман] / Валерій Шевчук. – Л. : Кальварія ; К. : Книжник, 2002. – 189, [2] с. : ілюстр.

20. **Шевчук В.** Стежка в траві. Житомирська сага : у 2 т. / Валерій Шевчук. – Х. : Фоліо, 1994. – 2 т. – (Українська література ХХ століття).

21. **Шевчук В.** Три листки за вікном : роман-триптих / Валерій Шевчук. – К. : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2012. – 701, [2] с. – (Перлини сучасної літератури).

22. **Шевчук В.** Три листки за вікном : роман-триптих / Валерій Шевчук. – К. : Рад. письм., 1986. – 585, [2] с.

23. **Шевчук В.** Юнаки з вогненної печі. Записки стандартного чоловіка : роман / Валерій Шевчук. – К. : Укр. письм., 1999. – 302, [1] с. – (Сучасна українська література).

24. **Шевчук В.** Personae verbum (Слово іпостасне) : розмисел / Валерій Шевчук. – К. : Твім інтер, 2001. – 261 с. : ілюстр. – Бібліогр.: с. 260.

Література про життя і творчість Валерія Шевчука

1. **Андрусів С.** У лісі людської душі / Стефанія Андрусів // Жовтень. – 1988. – № 1. – С. 107-111. – Рец на кн.: Три листки за вікном : роман-триптих / Валерій Шевчук. – К., 1986. – 587 с.

2. **Андрухович Ю.** Оповідач історій / Юрій Андрухович // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – № 116. – С. 140-143.

3. **Балдинюк В.** «Паралельна агіографія» і авторський наратив: комунікативний аспект у романі Валерія Шевчука «Око

Прізви» / Віра Балдинюк // Слово і час. – 2003. – № 2. – С. 63-69.

4. **Беляєва Н.** Історична проза Валерія Шевчука в інтертекстуальному аспекті / Ніна Беляєва // Слово і час. – 2001. – № 4. – С. 58-64.

5. **Білоус Н. М.** Сага про Житомир Валерія Шевчука / Н. М. Білоус // Поліський дивосвіт. Література рідного краю: Житомирщина. В 2 ч. Ч. 1. Критичний огляд / [за ред. С. О. Пультера]. – Житомир, 2000. – С. 225-230.

6. **Білоус П.** Давня українська література у творчості Валерія Шевчука / Петро Білоус // Житомирські літературознавці : ст., есеї, мемуари / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; упорядкув. Петра Білоуса. – Житомир, 2010. – С. 69-83.

7. **Білоус П.** Давня українська література у творчості Валерія Шевчука / Петро Білоус // Давня українська література в школі : навч. матеріали / Петро Білоус. – Житомир, 2007. – С. 147-157.

8. **Бледних Т.** В пошуках сенсу і цілісності / Тетяна Бледних // Волинь-Житомирщина. Вип. 11 : іст.-філол. зб. з регіон. проблем / [редкол.: П. Білоус та ін.] – Житомир, 2003. – С. 4-13. – Бібліогр.: с. 13.

9. **Бледних Т.** Історія в прозі Валерія Шевчука / Тетяна Бледних // Слово і час. – 1993. – № 4. – С. 52-57.

10. **Борцова Т.** Крізь призму художнього сну. Повість «Дерево пам'яті» Валерія Шевчука / Тетяна Борцова // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. 70-72.

11. **Брайко О.** Роман Валерія Шевчука «Срібне молоко»: культурна топографія текстуального простору / Олександр Брайко //

Слово і час. – 2005. – № 9. – С. 35-50.

12. **Валерій Александрович Шевчук.** Роман-епопея "Тропинка в траве. Житомирская сага" / Валентина Андрусенко [и др.] // 50 знаменитых украинских книг / Валентина Андрусенко [и др.]. – Харьков : Фолио, 2004. – С. 448-457.

13. **Воїнська К.** Художня репрезентація феномена ацедії в малій прозі Валерія Шевчука / Катерина Воїнська // Мандрівець. – 2013. – № 6. – С. 52-55. – Бібліогр.: с. 55.

14. **Горнятко-Шумилович А.** Фольклорна образність «химерної прози». Типологічні подібності «Лебединої зграї» В. Земляка, «Ірлю», В. Дрозда і «Дому на горі» В. Шевчука / Анна Горнятко-Шумилович // Укр. мова та л-ра. – 2004. – Ч. 5. – С. 11-14.

15. **Городнюк Н.** Барви і коди саду. Семантика образу у творчості Валерія Шевчука / Наталія Городнюк // Укр. мова та л-ра. – 2004. – Ч. 15. – С. 15-18.

16. **Даниленко В.** У пошуках демонічної жінки (архетип Аніми у пізніх повістях Валерія Шевчука / Володимир Даниленко // Слово і час. – 2000. – № 2. – С. 21-24.

17. **Демська-Будзуляк Л.** Феномен Валерія Шевчука / Леся Демська-Будзуляк // Укр. мова та л-ра. – 2003. – Ч. 16. – С. 19-20.

18. **Джугастрянська Ю.** На лінії дощу / Юлія Джугастрянська // ЛітАкцент. Сучасна література в колі твого читання. Вип. 1 : альманах / [ред. В. Панченко]. – К. : Темпора, 2008. – С. 401-404. – Рец. на кн.: Сон сподіваної віри : готич.-притч. проза / Валерій Шевчук. – Л. : Піраміда, 2007.

19. **Донченко Л. О.** Духовне протистояння тоталітарній

системі у літературно-естетичному дискурсі Валерія Шевчука / Донченко Л. О. // Наукові записки. Серія: Літературознавство. Вип. 39 / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; [редкол.: М. П. Ткачук та ін.]. – Т. : ТНПУ, 2014. – С. 60-64.

20. **Євхан Н.** Фольклорно-міфологічні моделі у прозі Валерія Шевчука (типологічний аспект) / Наталя Євхан // Слово і час. – 2003. – № 5. – С. 70-76.

21. **Євхан Н.** Художні засоби та прийоми фольклорної поетики в творчій практиці Валерія Шевчука / Наталія Євхан // Дивослово. – 2003. – № 6. – С. 14-17. – Бібліогр.: с. 17.

22. **Жулинський М.** До людини і світу – з любов'ю / Микола Жулинський // Вибрані твори : роман-балада, оповідання / Валерій Шевчук. – К. : Дніпро, 1989. – С.5-15.

23. **Жулинський М.** «...І метафори реального життя» : [про творчість В. Шевчука] / Микола Жулинський // Наближення : літ. діалоги / Микола Жулинський. – К. : Дніпро, 1986. – С. 224-253.

24. **Жулинський М.** Істина – добро, людиною творене : [про роман В. Шевчука «Петро Утеклий»] / Микола Жулинський // Дніпро. – 1985. – № 6. – С. 78-81.

25. **Іванова Н. С.** Специфіка символіки міфу у романі «Дім на горі» В. Шевчука / Іванова Н. С. // Мова і культура. Вип. 7. Т. VII, ч. 2. Художня література в контексті культури / [редкол.: А. Й. Багмут та ін.]. – К., 2004. – С. 85-91.

26. **Ільницький М. М.** [Творчість Валерія Шевчука] / М. М. Ільницький // Людина в історії : сучас. укр. іст. роман / М. М. Ільницький. – К. : Дніпро, 1989. – С. 243-266.

27. **Клочек Г.** Чотири закони духовності : про «Маленькі повісті» В. Шевчука / Григорій Клочек // Жовтень. – 1988. – № 12. – С. 110-117.
28. **Коваль В.** Літературну премію Валерія Шевчука вручено Володимиру Даниленку / Віктор Коваль // Укр. літ. газета. – 2013. – 4 жовт. – С. 2.
29. **Козачук Н.** Валерій Шевчук як герой творів Володимира Даниленка / Ніна Козачук // Слово і час. – 2010. – № 1. – С. 66-71. – Бібліогр.: с. 70-71.
30. **Кондратьєва А. Є.** Американсько-український культурний контекст: типи магічного реалізму : [образ відьми в творчості Дж. Апдайка та В. Шевчука] / А. Є. Кондратьєва // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. Івана Франка. Вип. 58 / [редкол.: П. Ю. Саух та ін.]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 41-43. – Бібліогр.: с. 43.
31. **Концевич Є.** Земляк, що акумулював естетику, та й етику, цілого покоління / Євген Концевич // Косень. – 1999. – № 2-3. – С. 84-87.
32. **Концевич Є.** Континент зі столицею Житомир : [про творчість В. Шевчука] / Євген Концевич // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – № 116. – С. 144-148.
33. **Концевич Є.** Таємна зброя Валерія Шевчука / Євген Концевич // Україна. Наука і культура. Вип. 25 / [редкол.: О. Білаш та ін.]. – К., 1991. – С. 371-374.
34. **Корогодський Р.** Втеча від самотності, або Апологія рідного дому / Роман Корогодський // Стежка в траві. Житомирська

сага. У 2 т. Т. 1 / Валерій Шевчук. – Х. : Фоліо, 1994. – С. 5-48. – (Українська література ХХ століття).

35. **Корогодський Р.** Феномен Валерія Шевчука / Роман Корогодський // Укр. мова та л-ра. – 2003. – Ч. 16. – С. – 19-20.

36. **Косарева Г. С.** Культурний феномен польськомовної поезії епохи Бароко у перекладах В. Шевчука / Косарева Г. С. // Українська полоністика. Вип. 3-4 / [редкол.: А. Герасимчук та ін.]. – Житомир : Вид-во Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка, 2006-2007. – С. 235-241. – Бібліогр.: с. 240-241.

37. **Кравченко А.** Валерій Шевчук / А. Кравченко // Історія української літератури ХХ століття. У 2 кн. Кн. 2. Друга половина ХХ століття / за ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – 330-333.

38. **Кравченко І.** Шукання вічного : [про творчість В. Шевчука] / Ігор Кравченко // Погляд у майбутнє : літ.-крит. нариси / Ігор Кравченко. – К. : Рад. письм., 1986. – С. 187-198.

39. **Левченко Г.** Валерій Шевчук – письменник і вчений / Галина Левченко // Слово і час. – 2010. – № 2. – С. 121-122.

40. **Лецькін М.** Золоте око творця подобенств. (Про один твір Валерія Шевчука) / Михайло Лецькін // Відблиск одвічного неспокою (з творчого доробку житомирських прозаїків) / Михайло Лецькін. – Житомир, 2003. – С. 11-16.

41. **Лихограй Р.** Валерій Шевчук – письменник, якому не потрібна Нобелівська премія / Роман Лихограй // Укр. мова та л-ра. – 2005. – Ч. 42. – С. 7-9.

42. **Ліпінська О.** Риси постмодернізму у драматургії Валерія Шевчука / Олена Ліпінська // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. – 2012. –

№ 10. – С. 48-50. – Бібліогр.: с. 50.

43. **Лісовський А.** Світ, відображений у слові : до 70-річчя з дня народж. В. Шевчука / Антон Лісовський // Укр. мова і л-ра в шк. – 2009. – № 8. – С. 58-60.

44. **Ліщинська Н.** Зло як морально-етична проблема в сучасному притчевому романі (Валерій Шевчук, Стефан Хвін, Вільям Голдінг) / Наталія Ліщинська // Мандрівець. – 2007. – № 2. – С. 61-64.

45. **Логвин Г.** «Жаль кохання»: імпресіоністичне мислення Валерія Шевчука / Григорій Логвин // Слово і час. – 2002. – № 4. – С. 39-44.

46. **Логвиненко О.** Між двома полюсами обертається думка Валерія Шевчука у книзі повістей «Жінка-змія» / Олена Логвиненко // Вітчизна. – 2000. – № 1-2. – С. 150-152.

47. **Луцишина О.** [Валерій Шевчук] / Оксана Луцишина // Українська мала проза ХХ століття : антологія / упоряд. Віра Агеєва. – К. : Факт, 2007. – С. 1255-1256.

48. **Маєвський А.** Естетичне бачення комічного у прозі Валерія Шевчука / Андрій Маєвський // Літературознавчі студії. Вип. 1 / [редкол.: Білоус П. В., Монастирецький Л. С., Чайковська В. Т.]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – С. 85-91. – Бібліогр.: с. 90-91.

49. **Маєвський А. П.** Інтерпретація світового образу Дон Жуана у романі Валерія Шевчука «Срібне молоко» / А. П. Маєвський // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. Вип. 16 / [редкол.: П. Ю. Саух та ін.]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2004. –

Житомир, 2004. – С. 65-67.

50. **Майдаченко П. І.** «Дім на горі» Валерія Шевчука / П. І. Майдаченко // Комічне в сучасній українській прозі : літ.-крит. нарис / П. І. Майдаченко. – К. : Дніпро, 1991. – С. 141-185.

51. **Майдаченко П.** Проза Вал. Шевчука: поетика умовності / Петро Майдаченко // Рад. літературознавство. – 1988. – № 2. – С. 13-22.

52. **Масенко Л.** Міф та реальність в оповіданні Валерія Шевчука «Самсон» / Лариса Масенко // Кур'єр Кривбасу. – 1998. – № 104. – С. 140-144.

53. **Медведєва О.** Філософська основа хронотопу дороги в новелі Валерія Шевчука "Дорога" / Олеся Медведєва // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. – 2010. – № 2. – С. 7-9. – Бібліогр.: с. 9.

54. **Медвідь В.** Сага Валерія Шевчука / В'ячеслав Медвідь // Без гніву і пристрасті : есеї, мемуари, щоденники / В'ячеслав Медвідь. – К. : Грані-Т, 2009. – С. 112-118.

55. **Месєвря О.** Красиве і потворне: духовна брань / Ольга Месєвря // Укр. мова та л-ра. – 2003. – Ч. 20 – С. 22-24.

56. **Месєвря О.** Про систему персонажів повісті В. Шевчука «Горбунка Зоя» (спроба пообразного аналізу) / О. Месєвря // Укр. мова і л-ра в шк. – 2004. – № 5. – С. 32-35.

57. **Мовчан Р.** Валерій Шевчук / Раїса Мовчан // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. – 57-58.

58. **Монахова Т.** Валерій Шевчук: залаштунковий погляд у письменство : уривки з листування / Тетяна Монахова // Укр. мова й л-ра в серед. шк, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 11/12. –

С. 146-150.

59. **Монахова Т.** Концепти «дім» і «дорога» у творах Валерія Шевчука : коментар письменника / Тетяна Монахова // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 1. – С. 90-92.

60. **Онишко О.** Реальність химерного : [про творчість В. Шевчука] / Олександр Онишко // Вітчизна. – 1982. – № 11. – С. 197-200.

61. **Опанасюк О.** Серед долини – як серед тижня, або Згадка і про вимарш у Шевчуків полудень / Олексій Опанасюк // Косень. – 1999. – № 1. – С. 68-75.

62. **Павлишин М.** «Дім на горі» Валерія Шевчука / Марко Павлишин // Українське слово : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. У 3 кн. Кн. 3 / упоряд.: Василь Яременко, Євген Федоренко. – К., 1994. – С. 493-505.

63. **Панченко В.** Маленькі свята серед буднів : [про творчість В. Шевчука] / Володимир Панченко // Вітчизна. – 1988. – № 2. – С. 180-183.

64. **Пахаренко Н.** Шлях подолання зла добром. Творчий феномен Валерія Шевчука / Наталя Пахаренко // Укр. мова та л-ра. – 2003. – Ч. 20. – С. 3-7.

65. **Приліпко І.** Ремінісценції та алюзії у творах Валерія Шевчука / Ірина Приліпко // Слово і час. – 2009. – № 7. – С. 33-37. – Бібліогр.: с. 37.

66. **Родик К.** Сага від Шевчука / Костянтин Родик // Київ. – 1995. – № 2-3. – С. 131.

67. **Рута О.** Літературна казка Валерія Шевчука / Оляна Рута // Слово і час. – 1999. – № 11. – С. 54-56.
68. **Рябчук М.** Книга добра і зла за Валерієм Шевчуком / Микола Рябчук // Вітчизна. – 1988. – № 2. – С. 176-179.
69. **Рябчук М.** Поле пристрастей людських : штрихи до портр. В. Шевчука / Микола Рябчук // Укр. мова і л-ра в шк. – 1984. – № 6. – С. 27-33.
70. **Рябчук М.** Триста років самотності, або Книга добра і зла за Валерієм Шевчуком / Микола Рябчук // Літературна панорама, 1988 / [упоряд. Г. М. Сивокінь]. – К. : Дніпро, 1988. – С. 127-137.
71. **Саєнко В.** Апокаліптичний звір ізсередини. Поетика збірки «У череві апокаліптичного звіра» / Валентина Саєнко // Укр. мова та л-ра. – 2004. – Ч. 31-32. – С. 19-28.
72. **Савенець А.** Маленький Шевчук / Андрій Савенець // Косень. – 1999. – № 2-3. – С. 88-91.
73. **Салига Т.** Микола Вінграновський і не тільки він... у критичній рецепції Валерія Шевчука / Тарас Салига // Укр. літ. газ. – 2012. – № 1 (13 січ.). – С. 16-17.
74. **Слабошпицький М.** Можливості «висповідального» й експериментального письма : роздуми над романами В. Шевчука «Дім на горі» і «На полі смиренному» / Михайло Слабошпицький // Прапор. – 1984. – № 2. – С. 110-115.
75. **Слапчук В. Д.** Проблема вибору письменницької ідеології (на матеріалі листування Вал. Шевчука та В. Дрозда) / В. Д. Слапчук // Наукові записки. Серія: Літературознавство. Вип. 39 / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка ; [редкол.: М. П. Ткачук

та ін.]. – Т. : ТНПУ, 2014. – С. 192-199. – Бібліогр.: с. 199.

76. **Сліпушко О.** Історія у художньо-естетичному контексті літературного твору : роздуми, викликані романом В. Шевчука «Тіні зникомі» / Оксана Сліпушко // Укр. мова та л-ра. – 2003. – Ч. 20. – С. 25-28.

77. **Сліпушко О.** «Муза Роксоланська» Валерія Шевчука / Оксана Сліпушко // Укр. мова та л-ра. – 2005. – Ч. 42. – С. 6.

78. **Соболь В.** Воля до чину : [про роман В. Шевчука «Тіні зникомі»] / Валентина Соболь // Київ. – 2004. – № 7-8. – С. 164-168.

79. **Соболь В.** Квіти волі спочатку були білі... : [про кн. В. Шевчука «Мор»] / Валентина Соболь // Вітчизна. – 2006. – № 1-2. – С. 159-164.

80. **Соболь В.** Новочасна сповідь чи традиційний щоденник? / Валентина Соболь // Слово і час. – 2005. – № 10. – С. 31-38.

81. **Соболь В.** Око прірви, або Дорога до себе / Валентина Соболь // Вітчизна. – 2001. – № 5-6. – С. 134-137.

82. **Соболь В.** Сага про незнищений родовід / Валентина Соболь // Березіль. – 2004. – № 11. – С. 180-186.

83. **Соколова А.** Образ міста в міфосистемі Валерія Шевчука (на прикладі роману «Стежка в траві. Житомирська сага») / Алла Соколова // Слово і час. – 2009. – № 11. – С. 89-97.

84. **Солецький О.** Валерій Шевчук і бароко / Олександр Солецький // Дивослово. – 2010. – № 10. – С. 35-40. – Бібліогр.: с. 40.

85. **Солецький О.** Українське літературне бароко в дослідженнях Валерія Шевчука / Олександр Солецький // Зарубіжна л-ра в навч. закл. – 2001. – № 6. – С. 50-53. – Бібліогр.: с. 53.

86. **Тарнашинська Л.** Контекст – європейський. Проза Валерія Шевчука як чинник національної культури / Людмила Тарнашинська // Урок української. – 2002. – № 8. – С. 61-63.
87. **Тарнашинська Л.** Мав дерзновення бути самим собою або «Сад житейський думок, трудів та почуттів» Валерія Шевчука / Людмила Тарнашинська // Пам'ять століть. – 1999. – № 4. – С. 25-54.
88. **Тарнашинська Л.** Парадигми «нової реальності» Валерія Шевчука / Людмила Тарнашинська // Слово і час – 1998. – № 6. – С. 46-51.
89. **Тарнашинська Л.** Письменник, який випробовує буденністю / Людмила Тарнашинська // Роман юрби. Хроніка «безперспективної» вулиці, (1972-1991) / Валерій Шевчук. – К. : Пульсари, 2009. – С.5-20 – (Бібліотека Шевченківського комітету).
90. **Тарнашинська Л.** Самодостатність кожного «Я» – принцип творення внутрішнього світу героя: Валерій Шевчук / Людмила Тарнашинська // Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (історико-літературний та поетикальний аспекти) / Людмила Тарнашинська. – К. : Смолоскип, 2010. – С. 146-215.
91. **Терещенко С.** Засоби психодрами в романі Валерія Шевчука «Птахи з невидимого острова» / Сергій Терещенко // Слово і час. – 2014. – № 1. – С. 48-54. – Бібліогр.: с. 54.
92. **Ткачук М.** Наративне поле «магічного реалізму» Валерія Шевчука / Микола Ткачук // Наративні моделі українського письменства / Микола Ткачук. – Т., 2007. – С. 436-457.
93. **Фенько Н.** Елементи готики у творах Валерія Шевчука / Наталія Фенько // Наукові записки. Т. 4. Філологія / Нац. ун-т

«Києво-Моги́л. акад.». – К., 1998. – С. 117-120.

94. **Хававчак О.** Валерій Шевчук про барокову поетику козацьких літописів та "Історії русів" / Олег Хававчак // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Вип. 13 : зб. наук. пр. / [відп. ред. І. В. Сабадош] ; М-во освіти і науки України. – Ужгород : Говерла, 2009. – С. 194-196.

95. **Харчук Р. Б.** Творчість Валерія Шевчука 90-х років ХХ ст.: між модернізмом і неопозитивізмом / Р. Б. Харчук // Сучасна українська проза. Постмодерний період / Р. Б. Харчук – К. : Академія, 2008. – С. 52-68. – Бібліогр.: с. 67-68.

96. **Чіпак У.** Еротично-танатологічний концепт у повісті Валерія Шевчука «Біс плоті» / Уляна Чіпак // Слово і час. – 2012. – № 4. – С. 93-96. – Бібліогр.: с. 96.

97. **Шевчук А.** Житомир і його околиці в творах мого брата / Анатолій Шевчук // Косень. – 1999. – № 2-3. – С. 92-105.

98. **Шепіль Г.** Українська демонологія і Валерій Шевчук / Галина Шепіль // Укр. мова та л-ра. – 2009. – Ч. 33. – С. 11-14. – Бібліогр.: с. 14.

99. **Шпильова Н.** «Панна сотниківна» / Неля Шпильова // Укр. мова та л-ра. – 2004. – Ч. 31-32. – С. 15-18.

100. **Юрчук О. О.** Проза В. Шевчука та традиції українського бароко / О. О. Юрчук // Сучасна стратегія бароко : модифік. риси бароко в укр. л-рі кінця ХХ ст. / О. О. Юрчук. – Житомир, 2008. – С. 22-44. – Бібліогр.: с. 43-44.

101. **Юрчук О.** Нативізм (В. Шевчук) і контракультурація (В. Даниленко, Є. Пашковський) / Олена Юрчук // У тіні імперії.

Українська література у світлі постколоніальної теорії : монографія / Олена Юрчук. – К. : Академія, 2013. – С. 155-166.

102. **Яковенко С.** Гендерна проблематика в прозі Валерія Шевчука / Сергій Яковенко // Волинь-Житомирщина. Вип. 17 : іст.-філол. зб. з регіон. проблем / [редкол.: П. Білоус та ін.] – Житомир, 2007. – С. 39-48.

103. **Яковенко С.** Прозаїчна історія «надлюдини» (Владімір Набоков, Вітольд Гомбрович, Валерій Шевчук, Патрик Зюскінд) / Сергій Яковенко // Мандрівець. – 2003. – № 1. – С. 43-47. – Бібліогр.: с. 47.

104. **Якубовська М.** Міфологема буття у творчості Валерія Шевчука / Марія Якубовська // Волинь-Житомирщина. Вип. 13 : іст.-філол. зб. з регіон. проблем / [редкол.: П. Білоус та ін.] – Житомир, 2005. – С. 22-32.

105. **Якубовська М.** Храм вічного дому : штрихи до літ. портр. В. Шевчука / Марія Якубовська // У дзеркалі слова : есеї про сучас. укр. л-ру / Марія Якубовська. – Л. : Каменярь, 2005. – С. 279-287